

A

B

C

D

E

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning
Barn-, ungdoms och skolavdelningen
Christina Lenander
tfn 508 05 142

Tjänsteutlåtande
09 februari 2005

1 (2)

Dnr.: 402-118-2005

Sammanträde 22 mars 2005

Till
Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Redovisning av situationen vid fritidshemmen i stadsdelen
Uppdrag SDN 2004-09-21

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner redovisningen.

Anders Meuller
stadsdelsdirektör

Elisabeth Barö Dérantz
Avdelningschef

Ärendets beredning

Ärendet utarbetat av barn-, ungdoms- och skolavdelningen.

Ärendet

Förvaltningen fick vid nämndsammanträdet 21 september 2004 i uppdrag att redovisa situationen vid fritidshemmen i stadsdelen gällande barngruppsstorlekar, personaltäthet, lokaler, ljudnivå, samarbete med skolan, resurser till barn i behov av särskilt stöd samt hur förvaltningen bedömer läget jämfört med revisionsrapporten” Så tycker föräldrar och personal om fritidshemmen i Stockholms stad”.

Förvaltningen synpunkter

Revisionskontorets rapport över fritidshemmen i Stockholms stad har visat på att föräldrarnas, barnens och personalens bedömning av verksamheten och de mål och kvaliteter som finns beskrivna för verksamheten i författningstexterna, starkt skiljer sig åt. Det är därför av vikt att påpeka att en stor del av föräldrarna, barnen och personalen i Hässelby-Vällingby är nöjda med den verksamhet som bedrivs på fritidshemmen. De positiva omdömena vad gäller trygghet, trivsel och att barnen har roligt på fritids ligger mycket högt i den nivå som vid kvalitetsbedömning används som mål för brukartillfredsställelse; **minst 90% nöjda kunder**. Detta är ett mycket gott betyg på hur verksamheten bedrivs.

Enkätsvaren visar att i Hässelby-Vällingby är man inte nöjd med barngruppernas storlek, men här ligger svaren i nivå med svaren för de andra kommunala fritidshemmen i rapporten.

Personaltätheten är ett område, där åsikterna går isär mellan de undersökta stadsdelarna. I Hässelby-Vällingby anser över 50% av svarande personal och föräldrar att man har tillräckligt med personal. Det är en betydligt högre siffra än för de övriga stadsdelarna.

Att beräkna den exakta personaltätheten (antal barn / vuxen) är omöjligt. Detta framgår även av revisionskontorets rapport. Nästan alla som arbetar inom skolbarnsomsorgen har sina anställningar så att de under elevernas skoldag arbetar

som skolkontakt / i rastverksamheten / i förskoleklassen / som stöd till elev eller klass, för att få heltidsanställningar. Barnen är på fritids mellan 12.30 – 18.00 ungefär och detta ger ca 30 h / v arbetstid för personalen. Personalens scheman läggs så att under den tid fritidshemmet har flest barn, har man även flest personal. Efter kl. 17 är det få barn kvar och då har man inte heller någon stor personalstyrka. Vuxentätheten varierar alltså ordentligt under dagen.

På motsvarande sätt har varje skola gjort bedömningar av hur många personal som behövs för den barngrupp, som för tillfället går på varje fritids. Förvaltningen har ändå gjort en förfrågan och då kommit fram till att 11 barn / vuxen kan vara ett genomsnittstal för personaltätheten. Men vid en av de undersökta skolorna skiftade det mellan 7 – 15 barn / vuxen mellan de olika fritidshemmen, på grund av barnens ålder, men främst för att resurserna fördelats efter barnens behov. Denna genomsnittliga personaltäthet är betydligt högre än vad skolbarnsomsorgspengen ger utrymme för. För att pengarna skall täcka kostnaderna för en barnskötares lön, krävs det 12 barn. En fritidspedagog / förskollärare kostar motsvarande 16 barn. Sedan tillkommer alla kostnader för fritidshemmets verksamhet, administration mm. Detta innebär att barngrupperna måste ha en viss storlek, för att deras kostnader skall täckas. Siffrorna visar på att skolorna omfördelar budgetmedel från skola till skolbarnsomsorg, för att få verksamheten att fungera på bästa sätt. Situationen för fritidshemmets barngruppsstorlek och personaltäthet hänger ihop med den budget, som tilldelas i form av peng.

Fritidshemmets samarbete med skolan bygger till stor del på om de lokalmässiga förutsättningarna finns. På de skolor där man har fått en lokalintegrering mellan fritids och skola, har samarbetet kunnat utformats på ett naturligt sätt. När fritidshemslokalerna ligger avskilda från skolan, blir samarbetet av en annan art. Gemensam planeringstid för de olika personalgrupperna är svårt att få till stånd. När personalen från fritidshemmen har planeringstid har lärarna lektioner och på lärarnas konferenstid är barnen på fritids och den personalen kan inte gå ifrån. Trots dessa olösta hinder förekommer på många av stadsdelens skolor ett gott samarbete, genom att personal från fritidshemmen medverkar under elevernas skoldag.

Rapporten visar att båda grupperna är kritiska till de yttre förutsättningarna. Lokaler och utemiljö är inte tillfredsställande utformade för att ge möjligheter för barnen att få en lugn miljö eller en utmanande rolig uteplats. Här visar tabellerna för enkätsvaren sämre värden för Hässelby-Vällingby än för övriga deltagande i undersökningen.

De besparingskrav som ställts på fritidshemmets lokaler genom lokalintegrering med skolan, har medfört att lokalerna inte längre har den hemkaraktär, som de tidigare hade. När gemensamma lokaler används för skola och fritidshem, är det de mindre rummen, där barnen kunde få lugn och avskildhet som har fått stryka på foten. För personalen är det också påfrestande att sambruka lokalerna.

Även för de fritidshem som inte har lokalintegrerats, har man gjort besparingar på ytor eller fått större barngrupper, vilket medför att lokalerna inte upplevs som väl fungerande. Många fritidshemslokaler är gamla och slitna. De enda nya lokaler som skapats för fritidshemsverksamhet i stadsdelen, är i samband med nybyggda skolor.

Stadsdelsnämnden frågar även om ljudnivån på fritidshemmen. Det finns inte någon mätning över ljudnivån, som rapporterats till förvaltningen. De mätningar

SISAB gör visar efterklngen i lokalerna, men inte hur det låter när ett 30-tal glada barn vistas där.

Fritidshemmen i Hässelby-Vällingby stadsdel har enligt rapporten lyckats skapa en uppskattad verksamhet, där barn är trygga och har roligt. Detta trots att lokalerna inte alltid är ändamålsenliga och utemiljön inte ger de bästa förutsättningarna. Den budget som avsätts för skolbarnsomsorg är inte heller tillräcklig för att skolorna skall kunna ha pedagogiskt utbildad personal i den utsträckning lagen förestavar eller tillräckligt många vuxna för att verksamheten skall kunna utgå från varje barns behov.